

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De Sacramento Matrimonij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

1. Quæ pert.
ad bonorū &
iurium, &c.

2. Tit. 2. dec.
14.

3. De ijs, quæ
ad Episc. for.
pert.

T verò in quibus Ecclesijs, vel Cathedralibus, vel Collegiatis Archiuū eiusmodi non sit, ab Episcopo instituat. in iurium huius decreti videatur Quæ ad bonorum &c. nu. 2.

Archiuia singula duabus clauibus occludantur. Cum primū aliquis huius provincie Episcopus mortem obierit, Archiuū Episcopalis clauis Notarij publici fide, vna Capituli Vicario, altera vni de Capitulo, ad quem, vel officij ratione, vel consuetudine pertinet, si que nemo talis est, alij antiquiori residenti tradatur; ab eisdemque vna, & item altera asseruetur, quò ad alius Episcopus creabitur, cui illas restituant, & rationem de scriptis in inuentario notatis, eorumque custodie commissis, eidem reddant.

4 Certus in Archiuo Episcopali locus constituatur; vbi causarum ac iudiciorum Codices, instrumenta, acta, scriptaue alia, a Cancellario, & Notarijs fori Episcopalis, ad ipsum forum pertinentia singulis annis confecta, quotannis recondantur; ita vt inde, cum vltu venerit, promissa possit, quicquid in Ecclesiastico foro vniquam agitatum erit.

5 Is certus Archiuū locus duabus clauibus claudatur; quarum vna Episcopus, alteram eius Cancellarius habeat.

Notario autem instrumentorum, quæ confecit, exemplum, idque sumptibus suis habere, aut retinere liceat.

6 Si Cancellarius, Notariusue aliquis decesserit, vel ab officio se abdicarit, amotusue sit, quæcumque ille, vel instrumenta, vel scripta, vel acta eiusmodi confecit, statim Episcopi iussu in eundem locum deferantur. Quod si processus alicuius causæ nondum sit completus, & causam, ob quam confectus est, partes prosequantur, eius in Archiuum delatio deferri poterit, quò ad causa sit peracta.

7 Ex Archiuū tabellis, exemplaribusue, si quæcumque acta, aut instrumenta, quæ Notarij manu, signoque munita, fidem faciant, exscribi contigerit; is, qui rogatus Notarius illa confecit, si uiuit, vt operis sui emolumenta consequatur, eorum exemplum, modo edi liceat, ipse conficiat, si præsens est; si verò abest, id seruetur, quod iure canonicum est: sin autem obijt, id Episcopalis Cancellarius præster: mercedem autem inde capiant notarij hæredes; nisi aliter inter Episcopum, & Notarios conueniatur.

Quæ desunt huic titulo, videantur in Tit. de Archiuo Capitulari de foro Episcopali, De Cancellario, &c.

Quæ ad sacramentum matrimonij pertinent.

SVM-

S V M M A R I V M.

- 1 Matrimonio contrahendo, regula à Concilio Tridentino tradita, seruanda.
- 2 Matrimonij libertas nullis legibus secularibus violanda.
- 3 Libertatem ipsam impediētes, puniuntur.
- 4 De puella minus libera voluntate, vbi Episcopo constet, quid agendum.
- 5 Matrimonij denunciations quibus diebus, quibusque in locis fiant. 9.
- 6 Ee non procrastinanda.
- 7 Quomodo faciēda, matrimoniumque celebrandum, vbi contrahendum sit à Catholicis in hereticorum finibus, locisue finitimis commorantibus.
- 8 Qui modus item prescriptus in matrimonijs, quae cum vagabundis iuri solent.
- 9 Matrimonij denunciations ad cuius instantiam fiant.
- 10 Denunciations faciēdis, quid seruandum vbi contrahentes diuersarum sint Parochiarum.
- 11 Quid item in contrahendo matrimonio; praecipue cum contrahentes sunt diuersarum Diocesum.
- 12 Eas denunciations faciurus Parochus quae prius inuestiget.
- 13 Quae à sponsis perquirat.
- 14 Quaeque ea in inuestigatione caueat; quae item cum sponsalibus interest.
- 15 Ad quae sponso ipsos cohortetur. 17.
- 16 Quaeque eosdem moneat.
- 18 Populus docendus, religiosa animi preparatione sacramentum hoc suscipiendum.
- 19 Denunciations, Episcopi concessu, & causa, remittendae.
- 20 Non tamen facile; & quid agendum, vbi ante matrimonium remittantur.
- 21 Earum remittendarum, quae cause legitima.
- 22 Vicario Generali quando eas remittere liceat.
- 23 Denunciations semel factae, quando iteranda.
- 24 Vltima denunciations die matrimonium non celebrandum. 39.
- 25 Sponsorum ante solemnem matrimonij celebrationem, coeuntium, absolutio Episcopo reseruata.
- 26 Id etiam eorum matrimonium futurum nullum, ab Episcopo declaratur.

Quique

- 27 *Quique ita contraxerint, puniendi.*
- 28 *Huic corruptelæ, quomodo Episcopi cura prospiiciendum.*
- 29 *Matrimonium falsò, & scienter impedire tentans, excommunicandus.*
- 30 *Matrimonium clandestinè attentans contrahere à Parocho repellendus. Tridentini decreti de matrimonijs clandestinis promulgatio an facta sit, ab Episcopo inquirendum. Promulgationeque non facta, quibus adhibitis, & ubi faciendæ. Ibidem.*
- 31 *Doctrina Christianæ rudes, matrimonium contrahere prohibendi priusquam eam didicerint.*
- 32 *Matrimonium sine Parocho, aliouè Sacerdote contractum, nullum: qualiter tamen intelligendum. Nullum item celebratum à non proprio Parocho, 36.*
- 33 *Quarto, & quinto gradibus affinitatis, consanguinitatisuè iuncti, matrimonium sine dispensatione contrahere non prohibentur.*
- 34 *Contrahentes à Parocho monendi, excommunicationis proposita scienter matrimonia contrahentibus in gradibus prohibitis.*
- 35 *Matrimonia prohibita contrahere presumentes, sub spe dispensationis consequendæ, ab Episcopo puniendi; & separati, excommunicationi denunciandi.*
- 37 *Matrimonium in Ecclesia Parochiali celebrandum.*
- 38 *Idque manè, non autem à prandio.*
- 39 *Postridieque diei ultimæ denunciationis.*
- 40 *Benedictio celebrata Missa faciendæ.*
- 41 *Musica instrumenta non adhibenda in matrimonio contrahendo benedictioneque impertiendæ.*
- 42 *Admoniti id facere contemnentes, matrimonio non coniungendi.*
- 43 *Annulo quis sponse digitus induendus.*
- 44 *Bibendi usus in Ecclesia, frangendique cyathi contrahendo matrimonio tollendus.*
- 45 *Quæ alia in nuptijs emendanda.*
- 46 *Matrimonia, fascinationibus & veneficijs impediens, aut dirimendi occasionem præbentes, eisque in soluendis improbatæ verba adhibentes excommunicatione feriuntur.*
- 47 *Consilium, mandatumuè ad id dantes, eandem censuram subeunt.*
- 48 *Temporibus ab Ecclesia prohibitis domum sponsam traducetes, interdicti panam incurrunt. Matrimonia contracta, unà cum testibus adhibitis, in certum librum describenda.*
- 49 *In eundem librum referendæ facultates Sacerdoti alij concessæ, ut supra matrimonio contrahendo intersit.*

Quæque

Quæque alia attestationes referenda. 50.

Eæ facultates quibus tantum Sacerdotibus concedenda. 52.

- 51 Sacerdotis coadiutoris opera, ubi utatur Parochus ad matrimonia contrahenda, quid de eo-coadiutore in eundem librum notandum.
- 53 Decreta Tridentina, & Provincialia de matrimonij sacramento communi lingua, & quando evulganda.
- 54 Apostolicæ Constitutiones, litteræque decretales ad Tridentinorum de matrimonij impedimentis decretorum declarationem editæ, & ubi videnda.
- 55 Delegati ad dispensandum in matrimonio irrito, dispensatos iterum contrahere cogant.
- 56 Matrimonialibus in dispensationibus dotis non competentis, causa concessis, ut agendum.
- 57 Pro executione matrimonialium dispensationum ab Episcopo, Vicariis nihil omnino capiendum: à Notario verò quantum.

Illigentissimi sint Episcopi in ea observatione, nè quisquam à regula, quam in celebrando matrimonio servandam statuit Tridentina Synodus, vlla ex parte discedat.

1. Quæ ad sacr. Matrim. pert. Sess. 24. c. 1. de ref. matr. 5. Quæ ad Matr. pert.

Matrimonium, cum sacramentum sit, & maxime liberum; si quæ municipales leges, statuta, decretæque sunt, quibus huic sacramento, sancteque illius libertati, contrà sacrorum Canonum, & Conciliorum præscriptum vilo quovis pacto impedimentum afferatur; eas irritas, rescillas, ac planè nullas decernimus, ac declaramus.

que illius libertati, contrà sacrorum Canonum, & Conciliorum præscriptum vilo quovis pacto impedimentum afferatur; eas irritas, rescillas, ac planè nullas decernimus, ac declaramus.

3 Omnibus verò, quacumque etiam dignitate, potestateque præditis, interdictum iam nunc perpetuò sit, nè earum, etiam legum, statutorum, decretorumque auctoritate, nec verò alia quavis ratione quicquam statuunt, decernant, iubeant, agantque, quo matrimonij libertas vilo pacto, neque directè, nec verò indirectè, lædatur.

Sess. 24. c. 9.

Qui contrà fecerit, pœnas, & censures Conciliorum & Canonum iure sancitas, ipso facto subeat.

4 Episcopus verò, ubi probabilem pro sua conscientia suspensionem habeat de puella minus libera voluntate, tum exquirat rem diligentissime; tum præterea, si opus esse censuerit, illam certo loco tuto, ac honesto collocet, ubi illa eidem proferat, & explicet liberius suam voluntatem, qualis verè sit.

5 Denunciations, quæ matrimoniū antecedere debet, festis illis diebus fiant, qui Ecclesiæ præcepto servantur, media ea Missa, ad quæ frequentior populus convenire solet, quò id facilius notū omnibus esse possit.

1. Ibidem. Sess. 24. c. 1.

6 Si Parochus in matrimonio denunciations, vel benedictionem sine probabili causa procrastinavit, cuius iudicium deinde sit Episcopi, ab eo plectetur.

2. Tit. 1. dec.
25.

7 Illud maxime Episcopus interdicit, ne ainarum curatores, qui in hereticorum finibus, vel in locis finitimis habitant, ubi vnicuique liberum est publice, & impune hereticorum more vitare, matrimonij, quod inter Parochias sue, & illorum locorum incolae contrahendum est, secundam denunciationem faciant; neque eos matrimonio coniungant; aut denunciationum, quae de matrimonio celebrando factae erunt, fidem, ac testimonium ad ea ipsa loca, ubi illud inendum est, mittat, nisi prius eius, qui in locis hereticorum, aut haeresis nomine suspectis habitat, nomen, & cognomen Episcopo denunciant: ab eoque impetrarint facultatem, alias denunciations faciendi, matrimonijque celebrandi, vel fidem denunciationum illuc mittendi, quae eo nomine factae sunt. Quam facultatem Episcopus ne det, nisi prius de fide Catholica illius hominis cognoverit, qui ea loca incolit, aut, nisi item sibi omnino exploratum sit, matrimonium eiusmodi non contrahi cum hereticis.

Ibid. dec 26.
Sess. 24. c. 7.

8 Tridentina Constitutio de matrimonijs, quae cum vagabundis hominibus iniri quandoque solent, servetur à Parochis vel diligentissime. Nec verò ipsis Parochis facultatem, ut illos vagos homines matrimonio iungant, Episcopus ante det, quam norit, eos, & solutos esse, & à catholica communione non alienos.

9 Matrimonij denunciations à Parochis tum demum fiant, cum vir, & mulier, eorumve parentes, vel ij, qui puellae curam habent, id postularint; sique ambo diversis in Parochijs habitant; tum in vnius, & alterius item Parochia fiant.

3. De ijs, quae
ad Matr. sacr.
pert.

Matrimonij denunciations in posterum à Parocho ne fiant, nisi ijs ipsis petentibus, aut consentientibus, de quorum matrimonio contrahendo agitur.

10 Quòd si diversis in Parochijs illi habitant, utriusque item Parochus hoc ipsum servet. Neque matrimonium alter Parochus denunciet, nisi ab altero Parocho certior factus sit de postulatu, aut consensu illius, qui suae est curae subiectus.

2. Tit. 1. dec.
26.

11 Caveant autem Parochi, ne alienae Parochiae sponsum sponsamve ante matrimonio iungant, quam testimonium ab illius, qui intra Parochiae suae fines habitat, Parocho, si eiusdem, vel finitime, aut non nimis longinquae Diocesis ille sit, scriptum acceperit; cuius testimonij fide sibi testatum fiat, ex Tridentini Concilij praescripto denunciations; quae necessariae sunt, aut Ordinarij sui voluntate omittas esse, aut factas quidem, nullumque legitimum impedimentum ab illo homine

signifi-

significatum, quo minus tale matrimonium contrahi liceat. Illud verò testimonium si à Parocho alienæ Diœcesis fiet; ab Ordinario loci, aut ab eo, cui hoc ille delegarit, subscriptione, ac sigillo comprobatum sit.

12 Inuestiget etiam ipse Parochus diligenter, aut alius Sacerdos, cui facultas data est, in matrimonium iungendi sponfos, an quod denunciaturus est matrimonium, in eo aliquod sub sit impedimentum, quo minus contrahi liceat: quod si in aliqua probabili coniectura extiterit, qua existimet illud iniire non licere; Episcopum ante consular, quàm ulterius in denunciationibus progrediatur, sponfosuè iungat, quos dubitat matrimonio non licere copulari.

13 Parochus statas matrimonij denunciations facturus, præter notitiam de illis faciendis sibi datam ab agnatis curatoribus illorum, de quorum matrimonio agitur; primùm à mari, tum à fœmina exquirat, an matrimonij, quod inter eos tractatur, denunciations fieri placeat.

14 Qua in re caueat, nè dum matrimonij denunciandi voluntatem eorum notam, exploratamque inuestigando habere vult, ea inuestigatione matrimonij istius, aut sponsalium consensum exquirat. Itaque de statis solum denunciationibus explicatè, ac distinctè, separatimque ab utroque perquirat; idque à fœmina loco honesto, & in propinquorum conspectu; ità tamen, vt nè quisquam audiat; neque ità propè sit, vt præ pudore, vel alia causa, minus liberè animi sui voluntatem exprimere audeat.

Caueat Parochus, si quando sponsalibus intererit, vt nè de presenti, sed de futuro matrimonio illa contrahantur: sicque propterea verborum formula dilucidè concipiatur, vt de eorum sensu nulla deinde questio, difficultasue oriatur.

15 Parochus, quorum matrimonium ex Concilij Tridentini præscripto publicè ter denunciaturus est, eos primùm graui cohortatione diligenter moneat, vt cum ad illud inueundum, ieiunijs, orationibusque se parent; tum etiam, vt eo ritè celebrato, Sacerdotalique benedictione à proprio Parocho accepta, orationi frequentiori, interim vacantes, tri duo abstineant pro reuerentia; si que contra spirituales nequitias, & carnis procacitatem sanctè muniti, salutem, & gratiam Dei ex eo sacramento vberiore sibi comparare studeant.

16 Matrimonium futurum Parochus, antequàm in Ecclesia denunciet, præter id, quod ex Concilio Prouinciali quarto perquirere à sponfis debet, illos etiam seorsum moneat; vt uideant, num matrimonio, quod inter se contrahere uolunt, aliquod impedimentum obstat, quod mox infra explicatum est; neuè alia, quæ ipse pro suo iudicio, & prudentia patefacere, exprimereque debebit.

3. Ibidem.

4. Quæ ad Matr. pert.

5. Quæ ad Matr. pert.

5. Ibidem. Sess. 24. c. 1.

6. Quæ ad Matr. pert.

6. Viderint igitur an alteri fidem adstrinxerint, aut iurciurando sponderint.

An castitatis, religionisue votum ediderint.

An aliquod impedimentum inter eos intercedat cognationis, etiam spiritualis, aut affinitatis, vsque ad gradum, iure, Tridentinoque Concilio prohibitum.

Sess. 24. c. 1.
de refor.

17 Si verò filij familiars sint, hos Parochus valde cohortetur; vt parentibus, in quorum potestate sunt, eum honorem tribuant, vt illis nō inscijs quidem, nē dū inuitis, rem tanti momenti ineanť.

Id præterea studiosē, paternēque etiam utrumque hortetur, ut singulari quadam animi pietate, & oratione in primis frequentiori, in terram graui ad Deum confugiat.

Quo in genere Thobiaz adolescentis, cū uxore duxit, commemorabile exemplum, imitationeque dignum proponat.

3. De ijs, quę
ad Matr. sacr.
pert.

18 Religiosam animi præparationem requirit matrimonij ratio & sanctitas; quam cū minus intelligant laici homines, sit, vt sæpē grauius in re peccent, quam sanctē inire debent. Crebrō igitur, cū videnerit, Parochus, hoc ipsum populum doceat; ad idque adhibeat Catechismi Romani locos; & doctrinam.

2. Tit. 1. dec.
26.

19 Eas autem denunciationes, nē vlla quidem ex parte remittere liceat, nisi proprij Episcopi concessu idque causis iure permissis.

Sess. 24. c. 1.
4. Quę pert.
ad Matr.

20 Statas illas matrimonij denunciationes, Tridentina sanctione præscriptas, Episcopus nē facillē remittat. Si verò pro sua pietate, ac prudentia earum aliquam quandoque antequam matrimonium contractum est, committi censuerit, ac postea, ante consumationem illas plane omnes, aut si minus omnes, saltem duas, aut minimum, vnam fieri curet omninō.

5. Videm.

21 Matrimonij denunciationes, quas aliquando ab Episcopo remitti constitutione Tridentina permissum est, is videat, nē ob aliam causam, quàm ea ipsa Constitutione cauetur, remittat; cū scilicet Ordinarij iudicio verisimilis suspicio est, matrimonium malitiosē impediri posse. At verò si hæc causa non subest, quamobrem illas remittat, ea certē sola, quod instat sacri Aduentus, Quadragesimæque tempus, neque necessaria est, nec uerò cum ratione contentiens, cū præsertim eo sacro tempore, qui iam matrimonio iuncti sunt, ab illius vsu abstinere potius conueniens sit, nē dum sponsoſ vnā coniungi.

22 Illas uerò ab Episcopo, cū præsens in urbe, uel Diocesi adest, solum remitti deinceps liceat, ab alio præterea nemine, ac ne à Vicario quidem generali.

23 Matrimonij futuri denunciationibus in Ecclesia de more factis, si forte

si forte hoc accidit, vt illud duorum mensium spacio post non contrahatur, nè idem antea Parochus celebret, quàm iterum denunciations ex Concilij Tridentini præscripto, fecerit; edixeritue, si modò illud Episcopus non concesserit.

24 Quo die de matrimonio contrahendo denunciatio vltima facta est, nè eo ipso die, nisi impetrata ab Episcopo facultate, illud celebretur; id autem præterquam si postrema ea denunciatio facta sit pridie illius diei, quo initium est Quadragesimæ, vel Aduentus; ac nisi item Parochus populo, antecedente denunciatione, significarit, eo die, quo postrema denunciatio fiet, matrimonium esse contrahendum. 3. Ibidem.

25 Qui sponsalia contraxerint, si vnà ante coierint, quàm coram Parocho, & testibus matrimonium inter eos celebratum sit, illius peccati, quoniam in eo sæpè delinquitur, absolutionem Episcopo reseruatam esse volumus; grauemque illis pœnitentiam imponi. 2. Tit. 1. de t. 27.

26 Si qui atate etiam legitima, & Parocho præsentè, testibus duobus adhibitis, & Notario item, iurati sponderunt, se matrimonium iniuros; ac deinde non contracto legitimè per verba de præsentè matrimonio, copulationem inter se inierunt, eorum matrimonium nullum ab Episcopo declaretur, ac decernatur. Id verò nè accidat, Parochus quàm sapissimè populum, vt opus erit, moneat, ad præscriptum Concilij Tridentini. 5. Ibidem. Sess. 24. c. 1.

27 Eos præterea, qui ita contraxerint, grauius pro arbitrato suo Episcopus. Quod si ijdem postea de præsentè matrimonium contrahere velint, nè prohibeantur; modo seruentur quæ ad Tridentini Concilij præscriptum seruari oportet, si nullum aliud insit legitimum impedimentum. Sess. 24. c. 1.

28 Magnam in eo diligentiam adhibuimus, vt corruptelam, atque adeò peccatum tolleremus, atque radicitus extirparemus quod passim in Prouincia nostra à sponsis committitur, qui mutua copulatione antea vtuntur, quàm matrimonium per verba de præsentè ritè confectum, celebratumque sit. 6. Quæ ad Matr. pert.

Verùm cum nihil fermè in hoc genere hactenus profecisse animaduertamus; pro officij pastoralis munere perniciose isti corruptele, peccatoque graui nos diligentius, accuratiusque prouidendum, & consulendum esse statuimus. Itaque Episcopi cura sit, pœnis, & censuris, quas arbitrato suo constituerit, sancire, nè sponsi, prius quàm matrimonium in Ecclesia per verba de præsentè, ex ritu celebrauerint, nõ modo simul non habitent; sed nè vllò quidem modo mutua consuetudine, commerciouè vtantur. Sess. 24. c. 1.

29 Qui falsum aliquod impedimentum malitiosè attulerit, quo futurum legitimè matrimonium impediatur, si prudens, sciensque hoc fecerit, 3. Ibidem.

fecerit, præter alias iuris pœnas, excommunicationis etiam pœna afficiatur.

Sess. 24. c. 1. 30 Nè Parochus matrimonio quempiam iungat, qui illud clam contrahere attentarit, sine Episcopi concessu, vt de eo debitas ante possit sumere pœnas ex Concilij Tridentini decreto: id autem, nisi delictum hoc ita est occultè admissum, vt nullum eius rei iudicium legitimum extet.

3. Ibidem. Sess. 24. c. 1. Episcopus diligenter perquirat, an in singulis suæ Ciuitatis, & Diœcesis Parochialibus Ecclesijs Tridentini decreti de matrimonijs clandestinis promulgatio facta sit; &, vbi factam esse intellexerit, eius, quæ primo in quacumque Parochiali Ecclesia facta sit, si scripto testata esse potest, exemplum, manu Notarij signatum, ad se deferri iubeat.

5. Ibidem. Quod si minus scripto, sed solum testibus probari potest, eo Notario adhibito, examinari mandet. Si verò de promulgatione facile constare non potest, aut illa omninò facta non est: illud decretum duorum mensium spacio in singulis eorum Parochialibus Ecclesijs, Notario, & testibus adhibitis, promulgari omninò iubeat, & quicquid ad illius decreti promulgati probationem pertineat, id Notarij testimonio munitum, in Episcopali Archiuo asseruetur.

Sess. 24. c. 1. 31 Parochus, quos sponsosexperiundo viderit, Doctrinæ Christianæ rudimenta planè ignorare, nè matrimonio illos antè iungat, quam ea item ratione cognorit, didicisse, quæ eo de genere illos planè scire oportet.

6. Quæ ad Matr. pert. 32 Qui testibus adhibitis, at sine Parocho, alioque Sacerdote, cui is, vel Ordinarius facultatem dederit, matrimonium de facto contraxerint, nè eos cogi liceat, vt denuò inter se contrahant; nec rursus eo nomine impediri, quominùs eorum vnusquisque cum alijs liberè contrahat, cum illud eorum factum nè sponsalium quidem, ne dum matrimonij vim habeat.

33 Quod Concilio Prouinciali Quinto cautum est, matrimonium verbis de præsentì, sine Parocho, testibusque contractum nullum esse, ac ne sponsalium quidem vim, roburque habere, id ita intelligendum est, eos, qui ita contraxerint, posse tamen Concilij Tridentini conditionibus adhibitis, denuò matrimonium contrahere, dummodò intra Parochiæ fines, & coram Parocho proprio, testibusque illud contrahatur, celebreturque.

34 Qui quarto, & quinto affinitatis, consanguinitatisque gradu iuncti sunt, cum inter se matrimonium, non impetrato dispensationis beneficio, liberè inire contraheresuè possint, nè à Parocho, aut ab alio quopiam in posterum impediatur, quo minus liberè contrahant, fertur regulis.

regulis, Tridentina sanctione præscriptis.

34 Parochus, cum matrimonium celebrare voluerit, moneat contrahentes, propositam esse poenam excommunicationis latae sententiae, ultra alias poenas à iure inflictas, in eos, qui in gradu prohibito eon sanguinitatis, vel affinitatis matrimonium contrahere scienter præsumpserint, ac eos omni spe consequendæ dispensationis carere ex præscripto Concilij Tridentini.

35 Episcopus verò seuerè animaduertat in eos, qui diuino timore postposito in suarum periculum animarum, scienter huiusmodi coniugia prohibita, etiam ex causa fornicationis, quod frequentius accidere solet, inire, sub spe forsan futurae dispensationis præsumpserint; ac statim illos, quos ei constiterit taliter contraxisse, adhibita separatione ex Concilij Viënenfis præscripto, excommunicatos publicè tamdiù denunciari iubeat, donec suum humiliter recognoscentes errorem, absolutionis obtinere beneficium mereantur.

36 Irritum, nullumque ab Episcopo matrimonium declaratur, quod à Parocho loci, ubi illud fit, non ab eo, qui Parochus proprius est contrahentium, celebratur.

37 Ne Parochus vlllo alio loco, quàm in Ecclesia ipsa, quæ sacramentorum proprius locus est, sponfos matrimonio iungat; nisi ex facultate ab Episcopo permessa.

Matrimonium, quod in Ecclesia celebrari debere sancitum est, altera Prouinciali Synodo; in ea tantùm Ecclesia celebretur, quæ Parochialis est.

38 Celebretur verò manè, non à prandio. Idque omne nisi cùm Episcopus alio vel loco, vel tempore fieri concesserit.

39 Ne solemnes nuptias liceat celebrere, nisi post diluculum postriedie illius diei, qui postremus est temporis, quo Tridentina Constitutione nuptiarum celebritas interdita est.

40 Parochi, cùm sponfis benedicendum erit, id celebrata Missa, cui illi interfint, semper faciant.

41 Sponfi autem, cùm in Ecclesiam conueniant, vel ad matrimoniù contrahendum, vel ad accipiendam benedictionem, nè Parochus vlla cuiusuis generis musica instrumenta adferri patiatur.

42 Quod si ab ipso moniti, id facere contempserint; tamdiù eis matrimonij celebrationem, aut benedictionem differat, quò ad sanctè, vti debent, ob id ad Ecclesiam accesserint.

43 Annulo nuptiali non dextera, sed sinistra manus sponsæ digitus, qui annularis dicitur, induatur; dumque induitur, nè à sponso, sed à Sacerdote, cuius est benedicere, illa verba proferantur: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

c. fi. § pen. de clandest. desp. Clem. vnic. de cons. aff. Sess. 24. c. 5.

Sess. 24. c. 4.

2. Tit. 1. dec. 28. Sess. 24. c. 1. de refor.

3. Ibidem.

1. Ibidem. Sess. 24. c. 1. de refor.

2. Tit. 1. dec. 28.

4. Ibidem.

1. Ibidem. 44 Vsum autem illum in Ecclesia bibendi, & frangendi cyathi, & alia id generis, quæ in decorè fiunt, cum aliqui matrimonio iunguntur, amplius nè adhiberi patiantur.

4. Ibidem. 45 Quæ in nuptijs indecorè fiunt, ea ab Episcopis omninò eripi Concilio Provinciali primo iussum est. In ijs porro ipsis cum potissimum minimè ferendæ sint illæ duæ, deprauato morum vsu introductæ corruptelæ; vna scilicet, cum certa quædam pecunia ab ijs extorqueatur, qui ex alieno solo, alienatè Parochia vxorem ducunt; altera, cum per uicos, & plateas, qua iterum nupta ducitur, claniotes, tumultuosæque voces, à profano gentiliū more non abhorrentes, ac strepitus hominū, quasi exagitandis secundis nuptijs eduntur; eas sanè à Christianæ pietatis institutis, atque moribus, & à matrimonij, quod celebratur, sanctitate, alienas, Episcopus, cum omni alia pastoralis officij sui ratione, tum propositis etiam pœnis, censurisque extirpari, ac planè funditus tolli curet.

5. Ibidem. 46 Tridentina Occumenica Synodus, illud Episcopali diligentie quam diligentissimè commendauit, ut si quæ, vel hominū vitio, vel temporum iniuria corruptelæ in nuptijs celebrandis irrepserint, illæ radicibus extirpentur. Atque eo quidem vehementius in eiusmodi curam incumbendum est, quò grauius, atque adeo sæpius in illis peccatur. Quare ad nuptias, matrimoniaque impedienda, vel dirimenda eò cum uentum sit, ut veneficia, fascinolesuè homines adhibeant, atque usque adeò frequenter id sceleris committant, ut res plena impietatis, ac propterea grauius detestanda. Itaque ut à tanto, tamque nefario crimine, pœnæ grauitate deterreantur; excommunicationis latæ sententiæ vinculo fascinoles, & venefici id generis irretiti sint.

Quam ipsam pœnam etiam illos subire decernimus, si qui in illis soluendis verba improbata, superstitiosa, atque adeò alia, quam quæ Episcopo primum probata sunt, adhibuerint; cum id non sine diuini cultus offensione maximè faciant.

47 Quo etiam genere pœnæ afficiantur, quicumque vel iuaserint, vel mandarint, vel consenserint.

Sess. 24. c. 10. 48 Ne quis cuiuscumque gradus, conditionisue sit, statis temporibus quibus nuptiarum solemnitates celebrari interdictum est, domum sponsam traducat, aut nuptialia conuiuia celebret, aliaue eius generis uenta agat.

Qui autem, vel per se, vel alium contra fecerit, aut eius culpa quouis modo particeps fuerit; is pœnam interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrat; eamque pœnam illum tam diu sustinere volumus, quò ad sponsi Episcopi iussu separati, meritas pœnas, pro eorum condi-

conditione dederint, arbitrio eiusdem Episcopi, & interdicto liberati eiusdem iudicio meruerint.

49 Ne autem matrimoniorum, quae contrahentur, memoria facile pereat, si quam facultatem Episcopi, aut Parochi cuiquam alij Sacerdoti, ut in contrahendo matrimonio interfuit, concedendam aliquando duxerint, id scripto tantum faciant, eiusque exemplum Episcopi in aliquo libro descriptum diligenter asservent.

1. Ibidem.

50 Parochi autem in eum librum referant, in quo coniugum, & testium nomina ex praescripto Tridentini Concilij scribere debent. Quaequid verò eo libro Parochi singulis annis scripserint, id in fine anni Episcopo describendum tradant.

Sess. 24 c. 1. de refor. Matr.

51 Si Parochus Sacerdotem alium coadiutorem habet, cuius etiam ministerio, facultate eidem Sacerdoti concessa, utitur ad matrimonia contrahenda inter Parochiae suae incolae; is illam cautionem adhibeat; ut in libro, qui est de matrimonijs, illius nomen, & cognomen; tum praetera diem, & mensem, & annum notet, quo ille Parochialis cure socius, atque coadiutor adiunctus, facultatem a se, vel ab Episcopo consecutus est, matrimonia celebrandi.

3. Ibidem.

52 Ne autem matrimonij celebrandi potestatem Parochus faciat alij Sacerdoti, qui Episcopi iudicio nondum probatus est, ut sacramenta ministret.

53 Episcopi ea, quae de matrimonio Tridentina Synodo in reformatione matrimonijs, & his nostris constitutionibus decreta sunt, communi lingua divulganda curent; & omnibus suae Diocesis Parochis eorum exempla distribuant: ut illi singulis quibusvis tribus mensibus frequentissimo populo in Ecclesijs recitent, nisi aliud Episcopo videatur.

1. Ibidem.

54 Quae à Summis Pontificibus constitutiones, litterarum decretales ad Tridentinorum de matrimonij impedimentis decretorum declarationem editae sunt, eas cum à ceteris, tum à Parochis praecipue non ignorari oportet. Cui rei ut occurramus, illas typis impressas, una cum hoc libro Concilij Provincialis Quarti, in ultima parte edimus.

4. Ibidem.

55 Quibus matrimonij contracti in vno aliquo ex impedimentis, quibus illud contractu dirimitur, dispensatio à sancta Sede Apostolica, aut in foro conscientiae, aut in utroque foro delegata est; ij caueant, ut ad litterarum Apostolicarum praescriptum, illos, cum quibus dispensari concessum est, matrimonium iterum contrahere cogant.

Ibidem.

56 In dispensationibus matrimonialibus, dotis non competentis causa concessis, si modo eo loci, ubi mulier, de cuius matrimonio agitur, habitat, virum pari, equalique conditione non inueniri verè constet.

5. Ibidem.

stet.

Act, qui sibi cognationis, affinitatisue vinculo conuinctus non sit, progre diatur Episcopus ad exequendam eius generis dispensationem, etiā si in locis finitimis aliqui essent, qui nullo gradu cognationis, affinitatisue iuncti, eam cum exigua dote in matrimonium ducerent. Satis enim est, in eo municipio, locoue, ubi mulier est, diligentiam matrimonij contrahendi adhibitam esse.

57 Pro dispensationum matrimonialium executione, nihil quicquam prorsus muneris, premijue, etiā sponte oblato, ac ne pro labore quidem, qui in testibus ea causa examinandis, alijsue testificationibus excipiendis, ponitur, Episcopus, aut Vicarius eius capiat. Notarij verò pro examine testium, quartam dumtaxat partem aurei ad summum capiant licet.

Quae Titulo huic desunt ex ordine Conciliorum Provincialium videntur in titulo seq. & de Meretricibus. De Histrionibus, &c. De Immoderatis sumptibus. De Patribus familias, & Ludimagistris.

De Adulteris, Concubinarijs, Fornicarijs, eouē nomine suspectis: deque occasionibus eodem in genere peccandi tollendis.

S V M M A R I V M.

Concubinarij publici quando ad penitentiam, & communionem, admittendi.

- 1 Idem legitimè admoniti, se non emendant, vi plectendi.
- 2 Utque contra eos ab Episcopo procedatur.
- 3 Clericorum Concubinariorum que pene. De Vita & hon. Cler. 106. Fornicarij notorij, quibus etiā panis subijciuntur. Ibid. 108. Concubinariorum nomina visitationis, tempore à Parocho exhibenda. De Visitacione, nu. 39.
- 4 A Visitatoribus etiā inquirendum an iidem in Parochijs sint. Ibid. 25.
- 5 Ignotus homo, qui mulierem, sub aserto coniugis nomine secum duxerit, quo testimonio permittendus à Parocho in sua Parochia habitare.
- 6 Cohabitatio suspecta maris, & femine ab Episcopo, & Parocho prohibenda.
- 7 Peccandi occasionibus, & nocturnis excubijs ab eisdem prospiciendum.

[Conclu-